"IN THE BEGINNING…": SAMUEL MILTON'S EARLY SIAMESE TRANSLATIONS OF THE BIBLE

Doug Liao

APPENDIX 1: Transcription (Modern Spelling)[1]

[1: 1][2] เมื่อแรกเดิมที พระเป็นเจ้าแก่ทั้งหลาย ได้สร้างฟ้าและแผ่นดิน [2][3] แล้วอันจะว่าแผ่นดินอันนั้น จะได้มีรูปร่างสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้นก็หาไม่ แล้วบนฟลน[4]กันอยู่ทั้งสิ้น ทั้งมืดคลุมอยู่พลับ แล้วก็ชีวิต[5]แห่งพระผู้เป็นเจ้า ก็ได้เดินวนๆ อยู่บนน้ำ [3] แล้วจึงพระผู้เป็นเจ้า ได้ตรัสว่าให้แจ้งสว่างไปเถิด แล้วก็จึงเป็นแจ้งสว่างขึ้นมา [4] แล้วพระผู้เป็นเจ้า ก็ได้มาพิสูจน์เห็นแจ้งอันนั้นดีอยู่แล้ว พระผู้เจ้าจึงทำให้ต่างกันมืดกับแจ้ง [5] แล้วพระผู้เป็นเจ้า ก็จึงเรียกแจ้งนั้นว่าวัน อันจะว่าความมืดอันนั้น พระผู้เป็นเจ้า ก็ได้เรียกว่ากลางคืน แล้วอันจะว่าค่ำกับเช้านั้น ก็จึงมีขึ้นมาวันแรกๆ วันนั้นและ

[6] แล้วพระผู้เป็นเจ้าจึงตรัสว่า ให้มีเวหาขึ้นมาเถิด ทีกลางน้ำทั้งสิ้นอันนั้น แล้วให้เวหาอันนั้น ทำให้ต่างหากกัน น้ำแต่น้ำ [7][6] แล้วพระผู้เป็นเจ้า ก็จึงทำเวหาอันนั้น ให้ต่างหากกัน ซึ่งตั้งอยู่ที่ใต้เวหานั้น แล้วจึงมีขึ้นมา ทุกสารพัน [8] พระผู้เป็นเจ้าก็เรียกว่า เวหาอันนั้นฟ้า แล้วค่ำกับเช้า วันนั้นจึงมีขึ้นมา ในวันสอง

[9] แล้วพระผู้เป็นเจ้าตรัส สั่งให้น้ำทั้งสิ้นซึ่งอยู่ที่ใต้เวหาอัน[7]นั้น ให้ประชุมกันอยู่แห่งเดียวกัน แล้วก็ให้เป็นโคกขึ้นแปล้นขึ้นมา จึงมีเป็นนั้น [10] แล้วพระผู้เป็นเจ้า จึงเรียกดินแห้งอันนั้นว่าโคก แล้วอัน

---

[1] In addition to using modernized spelling in this transcription, I have added paragraph breaks for easier reading. However, I retained Milton's spacing between clauses so the reader can more easily refer to the manuscript.

[2] The usual way to refer to sections of the Bible is by chapter and verse (with the chapter number given before a colon and the verse number given after). Milton's manuscript does not use chapter numbers but does include verse numbers (often with the numeral after a *mai yamok* (ไม้ยมก [ๆ]) symbol. I have put these verse numbers in brackets in the transcription.

[3] This verse marker has been moved to its proper place; the manuscript places it later in the verse.

[4] *Flon* (ฟลน), meaning unclear.

[5] This looks like *chiwawit* (ชีววีต) and could possibly be *chiwachit* (ชีวจิต); *chiwit* (ชีวิต) is spelled differently in 1: 30. Later Protestant translators used (*phra*)*winyan* ([พระ] วิญญาณ) to represent the Spirit, but Gutzlaff and Tomlin's early translation of the *New Testament* used *phrachit* (พระจิตร) and Roman Catholic translations continue to use this term (now spelled พระจิต).

[6] This verse number is not given in the manuscript.

[7] There is an extra letter (ห/น) before this word, although it may be scratched out.

https://doi.org/10.69486/114.2.2026.12b © The Siam Society Under Royal Patronage

จะว่าน้ำซึ่งประชุมกันอยู่นั้น พระผู้เป็นเจ้าก็เรียกว่าทะเลทั้งสิ้น แล้วพระผู้เป็นเจ้า แลเห็นทั้งสิ้นอันนั้นดีอยู่แล้ว [11] แล้วพระผู้เป็นเจ้าได้ สั่งให้ดินนั้นงอกหญ้าขึ้นมา แล้วผักที่เป็นเมล็ด แล้วต้นไม้มีลูกนั้น ให้เป็นลูกต่างละพันธุ์ มีเมล็ดในต้นมันเองที่บนดิน แล้วก็จะมีเช่นนั้น [12] แล้วจึงดินอันนี้ ก็ได้งอกหญ้าขึ้นมา แล้วผักก็เป็นเมล็ดตามพละของมัน แล้วต้นไม้มีลูก ก็เป็นลูกขึ้นมา มีเมล็ด[8] ในต้นมันเอง ตามพละของมัน แล้วพระผู้เป็นเจ้าเห็นดีอยู่แล้ว [13] แล้วค่ำกับเช้าก็มีขึ้นมาในวันสาม

[14] แล้วพระผู้เป็นเจ้าจึงตรัสว่า ให้มีแจ้งสว่างขึ้นมาเถิด ที่กลางเวหานั้น เพื่อว่าจะได้ทำให้จากกัน แจ้งกับมืดนั้นแล้วทั้งสิ้น ให้มีเพลาในทุกวันๆ และปีเดือน ทั้งนั้นขึ้นมาเถิด [15] แล้วดีแหละให้แจ้งสว่าง ที่กลางเวหาอากาศอันนั้น เพื่อว่าจะได้ให้แจ้งที่บนแผ่นดิน แล้วก็จึงมีขึ้นมาเช้านั้น [16] แล้วพระผู้เป็นเจ้า ก็ทำแจ้งสองอัน แตกว่าทั้งสิ้นอันจะว่าแจ้งซึ่งโตอันหนึ่งนั้น เป็นบังคับวัน แล้วอันจะว่าแจ้งหนึ่งนั้นเลาก็[9] เป็นบังคับคืน แล้วอีกทั้งดาวทั้งสิ้นด้วยกัน [17] แล้วพระผู้เป็นเจ้า จึงตั้งไว้ทั้งสิ้นอันนั้น ที่บนเวหาอากาศ เพื่อว่าจะได้ให้สว่าง ที่บนแผ่นดิน [18] แล้วเพื่อว่าจะได้บังคับวันกับคืน แล้วจะได้ทำให้จากกันวันกับคืนอันนั้น แล้วพระผู้เป็นเจ้า จึงพิสูจน์เห็นว่าดีอยู่แล้ว [19] แล้วค่ำกับเช้าก็มีขึ้นมาและในวัน๔วันนั้น

[20] แล้วพระผู้เป็นเจ้า ก็จึงตรัสว่าดีและน้ำทั้งสิ้นอันนั้นดีและ ให้บังเกิดสารพัดสัตว์น้ำอันๆ แล้วกับนกทั้งสิ้นให้มันได้ขึ้นรวมอยู่ที่บนดิน และกลางเวหาอากาศ [21] แล้วพระผู้เป็นเจ้า แล้วก็จึงทำปลาวาฬโตๆ แล้วกับพันธุ์สัตว์ทั้งหลายอันเกลือกและคลานทั้งนั้น แล้วว่านำทั้งสิ้นนั้น ให้บังเกิดละตามพละ[10] ของมัน แล้วจึงจัดพันธุ์สัตว์ [...]

[page break, skips to middle of verse 25]

[...] ตามพละของมัน กับสัตว์ที่เลื้อยๆ อยู่บนดินทั้งนั้น ก็ตามพันธุ์ของมัน แล้วพระผู้เป็นเจ้า จึงมาพิสูจน์เห็นว่าดีอยู่แล้ว [26] แล้วพระผู้เป็นเจ้า จึงมาพิสูจน์ดี[11] และเราทำมนุษย์ ตามครูลาย[12] เราเอ็งเหมือนหนึ่งรูปร่างของเราเอง แล้วมันอะไรจะได้เป็นทนายแก่ฝูงปลา ที่ทะเลทั้งสิ้น แล้วกับนกที่กลางเวหา[13] ทั้งสิ้น แล้วกับฝูงสัตว์ทั้งสิ้น แล้วกับทั้งอันมีที่บนดินทั้งสิ้น แล้วกับสัตว์ที่คลานเลื้อยอยู่ทั้งสิ้น

---

[8] There is an extra letter (ม) in the middle of this word.

[9] The meaning of *lao ko* (เลาก็) is unclear. By context, something like *lek* (เล็ก) would be expected, although it could just mean *laeo ko* (แล้วก็).

[10] The transcription is based on the parallels in the rest of the text; there is an extra *lan* (ลัน) in the middle of the word here.

[11] The first part of this verse looks as if it may have been copied over from the last phrase of the previous verse; "*laeo phra phu pen chao trat wa*" (แล้วพระผู้เป็นเจ้าตรัสว่า) would be expected; *di* (ดี) has been added superscript.

[12] The meaning of *khrulai* (ครูลาย) is unclear (also in verse 27). From the context, it should be a word for pattern or model.

[13] This transcription is based on meaning, even though there is no ว in this word.

[27] แล้วพระผู้เป็นเจ้า ทำมนุษย์ตามครูลายแห่งพระผู้เป็นเจ้านั้นและ จึงผู้ชายกับผู้หญิงขึ้นมา ทั้งสองคนนั้นและ [28] แล้วพระผู้เป็นเจ้าก็จึงให้พรแก่ทั้งสองคนนั้น แล้วพระผู้เป็นเจ้า จึงตรัสว่าแก่มันทั้งสองคนนั้น เกิดลูกเกิดเต้าไปเถิด แล้วให้เดินสองตีนไปเถิด แล้วก็มึงทำสิ่งใด[14] ให้เป็นไปเถิด อนึ่งเป็นนายแก่ฝูงปลาทั้งหลาย ที่ทะเลอันนั้น แล้วกับฝูงนกทั้งนั้นที่กลางเวหา แล้วกับฝูงสัตว์ทั้งหลาย อันใดเลยอยู่ที่บนแผ่นดินอันนี้ [29] แล้วพระผู้เป็นเจ้าก็จึงตรัสว่า บัดนี้กูได้ให้แก่มึงว่าให้ร่อย สารพัดผักที่บนแผ่นดิน อันนี้ทุกแห่งหน แล้วกับผลไม้ทั้งหลาย อันมีหน่วย[15] ที่ในลูก กับผลไม้ที่เป็นเมล็ด ทั้งสิ้นให้แก่มึงว่าให้ร่อย เป็นผักสวนอาหารแห่งสู

[30] แล้วก็เป็นสัตว์อาหารสัตว์ แก่ฝูงสัตว์ที่บนแผ่นดินทั้งสิ้น แล้วก็เป็นอาหารแก่ฝูงนก ที่กลางเวหา[16] ทั้งสิ้น แล้วอันจะว่าซึ่งมี ชีวิตทั้งนั้นบัดนี้ก็ให้ใบผักทั้งสิ้น เป็นอาหารแล้วก็จึงมีขึ้นมาและเช่นนั้น [31] แล้วพระผู้เป็นเจ้า ได้มาพิสูจน์สารพัดทั้งสิ้น ซึ่งพระผู้เป็นเจ้าได้ทำไว้ แล้วจึงแลเห็นว่าดี มากน่าอยู่แล้ว ที่ตั้งทั้งสิ้นอันนั้น แล้วค่ำกับเช้าก็จึงมีขึ้นมา[17] ในวัน๖อันนั้น [2: 1] เช่นนี้แหละได้ทำสวรรค์นรกสำเร็จ [2] แล้วพระผู้เป็นเจ้า ได้ทำสำเร็จในวันเจ็ด สืม[18] ทั้งสิ้นซึ่งพระผู้เป็นเจ้า ได้ทำมาแล้วอันนั้น แล้วพร[ะผู้เป็นเจ้า]จึงหยุดเสียในวันเจ็ดนั้นและ แต่ความช่างแห่งพร[ะผู้เป็นเจ้า]มาแล้วนั้น [3][19] แล้วจึงพระผู้เป็นเจ้า ก็ได้จึงให้พรในวัน๗ แล้วพระผู้เป็นเจ้า ก็ได้ฉลองเสียทั้งสิ้น เหตุด้วยว่าที่ในวันนั้นพระผู้เป็นเจ้า ก็ได้ฉลองเสียทั้งสิ้น ซึ่งได้เป็นขึ้นมา ที่จะได้เป็นประโยชน์กันไปนั้นและ [4] อะนี้ความเป็นแห่งฟ้าและดิน เมื่อพระผู้เป็นเจ้า[20] ได้ทำไว้ ในวันเมื่อพระผู้เป็นเจ้าได้สร้าง แผ่นดินและแผ่นฟ้า [5] แล้วกับพลของใบสดสิ่งของ[21] ทั้งปวง ที่กลางทุ่งอันนั้น [...][22] [10] แล้วมีแม่น้ำอันหนึ่ง อยู่ไหลอยู่แต่ในเมืองดินแดนนั้นและทำให้เปียก ที่สวนอันนั้น จึงเป็นสี่แม่น้ำต้น ฯ

---

[14] There is a *cha* (ชั) in the handwritten text that has been omitted from the transcription.

[15] The meaning of *nuai* (หน่วย) is unclear.

[16] This transcription assumes that the writer has flipped the ห and ว, i.e., written *hewa* (เหวา) instead of *weha* (เวหา).

[17] There is an extra แ in the manuscript at this point.

[18] The meaning of *suem* (สืม) here is unclear.

[19] The numbers for verses 2 and 3 are not given in the manuscript but have been supplied here.

[20] Milton made no attempt to represent the tetragrammaton (used in the Hebrew of this verse in combination with Elohim) in Siamese. The Tetragrammaton is the Divine name in Hebrew, rendered in English by LORD in small caps, Jehovah, or Yahweh. In Thai it is represented as *phra yahowa* (พระยะโฮวา; 1940 Thai Bible), *phra yehowa* (พระเยโฮวาห์; 1971 revision), or *phra yahwe* (พระยาห์เวห์; 2011 Thai Standard Version).

[21] This word *khong* (ของ) was added later and is hard to read.

[22] There is no indication that the text skips here from the middle of verse 5 to verse 10. This omission is harder to excuse than the earlier one, as 2: 10 introduces new features in the text without any explanation (such as the river and the garden).

APPENDIX 2: Literal Translation

[1: 1] When the beginning was, the God of all made sky and land. [2] Then[23] that land did not have any shape. Then over everything, sheer darkness covered. Then the Life of God was moving around on the water. [3] Then God said, "Let light shine out". Then light came about. [4] Then God examined that light, [it was] good. God made it separate darkness and light. [5] Then God called that light "day", and that darkness, God called it "night". Then evening and morning, and the first day came about—that day.

[6] Then God said, "Let a firmament come about in the middle of all those waters. Then that firmament will separate water from water". [7] Then God made that firmament to separate, which he set under that firmament.[24] Then it came about, complete. [8] God called that firmament "sky". Then evening and morning, that day came about in day two.

[9] Then God said, commanding that all the water that was under that firmament would meet in one place. Then those mounds and hillocks [?] would come about. And it was that. [10] Then God called that dry ground "mounds"; then that water that met, God called it "all the seas". Then God saw everything and it was good. [11] Then God commanded that ground to sprout grass up, then vegetables that are seeds, then trees with that produce, to be produce according to their species. There were seeds in themselves on the ground. Then it was like that. [12] Then this ground sprouted grass up. Then vegetables were seeds after their own power, then trees with produce, the produce came up with seeds in themselves according to their power. Then God saw it was good. [13] Then evening and morning came about in day three.

[14] Then God said, "Let light arise in the middle of that firmament so that it would make a difference between light and that darkness completely. So that there would be periods in each day and year and month". That arose. [15] Then for light in the middle of that firmament of the sky so that there would be light on the land. Then it arose that

[23] *An cha wa* (อันจะว่า), which functions to keep the story moving along, has not been translated throughout the passage (e.g., verses 2, 5, 10, 16, 30).

[24] Something is likely missing in the translation at this point. In the Hebrew, the last half of the verse describes separating the waters under the firmament from those above the firmament.

morning.[25] [16] Then God made two lights to separate everything,[26] that one large light to control the day. Then that one small light to control the night. Then others, all the stars together. [17] Then God set all of them on the firmament of the sky so that they would give light on the land. [18] Then so that they would control day and night. Then they would make difference between day and night. Then God examined and saw that it was good. [19] Then evening and morning arose in that day four.

[20] Then God said "It would be good for all those waters to produce all the water animals. Then with all the birds so that they could grow together on the ground and in the middle of the firmament of the sky". [21] Then God, then he made the large whales. Then with all those species of awesome [fear-inducing] animals that crawl. Then he led all of them to produce according to their own power. Then he arranged the animal species [...]

[page break, skips to middle of verse 25]

[...] after their power and those animals that creep on the ground after their own species. Then God examined and saw it was good. [26] Then God examined [and thought it] good [if] we make humanity after the pattern of ourselves, the same as one form of ourselves. Then it will be a representative to all the flocks of fish in the seas. Then with all the birds in the middle of the firmament. Then with all the flocks of animals. Then with all on the ground. Then with all the animals that crawl and creep. [27] Then God made humanity after the pattern of God, male and female arose, two people. [28] Then God gave a blessing to the two of them. Then God said to those two people, "Have children! Then [have them?] walk on two feet.[27] Then [if/when] you do anything, it will happen. Moreover [you are] the boss of all the flocks of fish in that sea, then with those flocks of birds in the middle of the firmament, then with all the flocks of animals, any that live on this land". [29] Then God said, "Now I give to you to be consumed every vegetable on this land, everywhere, then every fruit which has division [?] in the produce and fruit that is seeds. All of it [I] give to you to consume, as garden vegetables food for you.

---

[25] *Chen nan* (เช่นนั้น; like that) would be expected rather than *chao nan* (เช่านั้น; that morning).

[26] Reading this as *taek wa* (แตก/ว่า) rather than *tae kwa* (แต่/กว่า).

[27] The idea of walking on two feet is not found in the Hebrew (or any other translation I am aware of).

[30] Then it will be animal food animal [sic][28] for all the flocks of animals on the land. Then it will be food for all the flock of birds in the middle of the firmament. Then [things] that have life now I give all leafy vegetables to be food. And it came about like that. [31] Then God examined everything that God had made. Then he saw that it was very good—pleasant to live in, all those places he had prepared. Then evening and morning arose in day six.

[2:1] In this way [God] completed making heaven and hell.[29] [2] Then God completed his making on the seventh day all that God had made. Then God stopped on that day seven all the skill of God. [3] Then God gave blessing on the seventh day. God celebrated everything because on that day God celebrated everything that came about that was beneficial. [4] And this is the existence [the state] of the sky and ground when God made them in the day when God made the land and the sky. [5] Then all the fruit of the fresh leaf in the middle of that field [...]. [10] Then there was one river that flowed in the region and made wet that garden; it was four river sources [...]

[28] One of these "animal"s is not necessary.

[29] Not earth as in the Hebrew.